

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Igor Gordaș,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Gordaș împotriva Puterii Judecătorești a Republicii Moldova în persoana Sistemului Judecătoresc Național Unic compus din 504 judecători cu statut echivalent și a părții ei componente 1/504 ce funcționează profesional în Judecătoria Bălți, cu privire la constatarea faptului discriminării, încălcării dreptului acestuia de acces la justiție și compensarea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 15 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Igor Gordaș împotriva hotărârii din 11 aprilie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

(Dosarul nr. 2r-427/23

PIGD Nr.2-22108853-01-2r-12102023)

Termenul de exercitare a căii de atac apelul. Încălcarea termenului de procedură fără a solicita repunerea în termen.

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (V. Craveț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

02 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților recursul declarat de Igor Gordaș,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 10 iunie 2022, Igor Gordaș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Puterii Judecătorești a Republicii Moldova în persoana Sistemului Judecătoresc Național Unic compus din 504 judecători cu statut echivalent și a părții ei componente 1/504 ce funcționează profesional în Judecătoria Bălți, cu privire la constatarea faptului discriminării, încălcării dreptului acestuia de acces la justiție și compensarea prejudiciului moral.

2. Prin hotărârea din 11 aprilie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Central a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Igor Gordaș.

3. La data de 08 iunie 2023 Igor Gordaș a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 11 aprilie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

4. Prin încheierea din 15 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost restituită cererea de apel declarată de Igor Gordaș împotriva hotărârii din 11 aprilie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, ca fiind depusă tardiv.

5. La 02 octombrie 2023 Igor Gordaș a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 15 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii cu remiterea cauzei pentru examinarea în fond a apelului.

6. În argumentarea recursului a invocat că la data de 11 aprilie 2023, instanța de fond a respins acțiunea, în absența sa - o persoană cu dizabilități, grupa a II. Contrar art. 236 din Codul de procedură civilă, nu i-a fost expediată varianta de rezultat în termenul stabilit, și au expediat-o prin scrisoare recomandată cu mențiunea – 13 mai 2023, recepționată – 17 mai 2023. Notificarea cu semnătura sa și indicarea termenului de primire a scrisorii se află la materialele cauzei (pagina 53) și instanța de judecată nu avea cum să nu o vadă.

7. A specificat că apel împotriva hotărârii din 11 aprilie 2023, a depus după 22 de zile – 06 iunie 2023, care se confirmă. A mai depus în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă cerere de repunere în termen a

apelului, care în dosar nr. 2-1376/22 – lipsește. Astfel, nu există nici o încălcare a termenului de apel de 30 de zile.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție prevede că:

„examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

9. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

10. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

11. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

12. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

13. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

14. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.”

15. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

16. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

17. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

18. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Completul de judecată atestă că încheierea contestată a fost emisă la 15 septembrie 2023 și expediată lui Igor Gordaș la 18 septembrie 2023 (f.d.77). Conform avizului de recepție/livrare anexat la actele cauzei se reține că Igor Gordaș a recepționat încheierea respectivă la data de 20 septembrie 2023 (f.d.79). Prin urmare, recursul declarat la data de 02 octombrie 2023, se consideră depus cu respectarea termenului de declarare a recursului.

20. În continuare, după cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central, a fost pronunțat la 11 aprilie 2023.

21. Igor Gordaș, a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 08 iunie 2023, termenul limită fiind 11 mai 2023 (inclusiv), respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

22. Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

23. Așadar, după cum a fost reiterat supra, termenul stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac (apelul) se calculează exclusiv din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, iar în cazul în care participantul la proces, la caz Igor Gordaș, a omis acest termen, urma să invoce motivele omiterii (vicii de citare, comunicarea defectuoasă a actului de procedură, recepționarea cu întârziere a hotărârii) într-o eventuală cerere de repunere în termen și expres să solicite acest fapt.

24. În speță, Igor Gordaș a depus o cerere de apel peste termenul prevăzut de lege și nu a solicitat repunerea acestuia în termen, considerând existența unei prezumții de prelungire a termenului în cazul comunicării cu întârziere a hotărârii, fapt care nu poate fi acceptat de către instanța de recurs.

25. La fel, nu poate fi reținut nici argumentul recursului precum că ar fi depus o cerere cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, or din materialele cauzei nu rezultă o astfel de cerere, precum nici recurentul nu a prezentat/anexat la cererea de recurs o copie a acesteia.

26. Completul de judecată subliniază că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de

acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

27. În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, *Tinnelly & Sons Ltd and Others* și *McElduff and Others vs. the United Kingdom*, hotărârea din 10 iulie 1998).

28. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

29. În situația de fapt, care contravine ordinii procedurale prevăzute de cadrul legal citat, în corespundere cu prevederile art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, Igor Gordaș, va suporta consecințele nefavorabile, adică, sancțiunile procedurale stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

30. În acest context, instanța de recurs consideră că la caz, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 CEDO, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

31. În jurisprudența sa Curtea a constatat că, prin neprezentarea motivelor de repunere în termenul de prescripție constituie o violare a art. 6 § 1 (cauza *Popov 2 vs. Moldova*, hotărâre din 06 decembrie 2005, cauza *Melnic vs. Moldova*, hotărâre din 14 noiembrie 2006). 22. Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza *van Harn vs. Germania*, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza *Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova*, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza *SA Universul vs. Republica Moldova*, hotărâre din 10 iulie 2012).

32. Având în vedere că încheierea din 15 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți este legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural, Completul de judecată ajunge la concluzia că cererea de recurs urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii instanței de apel.

33. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul declarat de Igor Gordaș împotriva încheierii din 15 septembrie 2024 a Curții de Apel Bălți.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi